

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 2CoPr/3/2017  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113212554  
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2018  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8113212554.2

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Gabriely Világiovej a Mgr. Miloša Koleka, v právnej veci žalobcu: J. A.a, nar. XX.X.XXXX, bytom N. M. XX, B., zastúpeného Kováč/Krpčiarová & partners, Advokátska kancelária, s.r.o. so sídlom M. Bela 2, Lučenec, proti žalovanému: LIAZ, s.r.o., Košická 20, Prešov, zastúpenému JUDr. Kvetoslavou Draganovskou, advokátkou so sídlom v Prešove, Palackého 7, o neplatnosť skončenia pracovného pomeru a náhradu mzdy s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 1.12.2016 č.k. 12C/115/2013-214 takto

### rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch III., IV. a VIII..

Mení rozsudok vo výroku VII. tak, že náhradu trov konania vo vzťahu k nároku o zaplatenie nemajetkovej ujmy stranám nepriznáva.

Mení rozsudok vo výroku VI. tak, že žalobca má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v časti nároku na náhradu mzdy v rozsahu 100 %.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

### odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.759,68 eur s prísl.. V prevyšujúcej časti žalobu uplatnenú titulom náhrady mzdy zamietol. Žalobu v časti uplatneného nároku nemajetkovej ujmy vo výške 4.000,- eur zamietol. Určil, že pracovný pomer medzi žalobcom a žalovaným skončil dňom XX.X.XXXX. Vyslovil, že žalobca vo vzťahu k žalovanému má nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k nároku, ktorým uplatňoval neplatnosť dohody o skončení pracovného pomeru v rozsahu 100 %. Žalobca vo vzťahu k žalovanému má nárok na trovy konania vo vzťahu k nároku, ktorým uplatňoval náhradu mzdy v rozsahu 14 % trov konania. Žalovaný vo vzťahu k žalobcovi má nárok na trovy konania k nároku uplatňovaného titulom nemajetkovej ujmy v rozsahu 100 % trov konania a napokon žalobca vo vzťahu k žalovanému má nárok na trovy konania k nároku, ktorým uplatňoval skončenie pracovného pomeru v rozsahu 100 % trov konania.

2. V dôvodoch rozhodnutia súd prvej inštancie pri posudzovaní výšky náhrady mzdy, ktorá žalobcovi patrí, vychádzal z ust. § 134 a § 135 Zákonníka práca po zistení, že pracovný pomer skončil XX.XX.XXXX, rozhodujúcim obdobím by bol preto kalendárny štvrtrok od X.X.XXXX do XX.X.XXXX, žalobca však bol v rozhodujúcom období práceneschopný. Preto bolo potrebné vychádzať z výšky jeho pravdepodobného priemerného hodinového zárobku. Priznával žalobcovi náhradu mzdy ešte za ďalšie obdobie, a to od XX.XX.XXXX do X.XX.XXXX, náhrada mzdy mu patrí v celkovej sume 4.759,68 eur, k čomu patrí aj úrok z omeškania v zmysle § 3 Nariadenia 87/1995 Z.z.. K nároku na

zaplatenie nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie uviedol, že žalobu v tejto časti zamietol majúc za to, že dostatočnou satisfakciou je priznaná náhrada mzdy za nesprávne konanie žalovaného. Išlo by tak o duplicitné priznanie finančnej satisfakcie. Navyše zo strany žalobcu, aj keď mu súd poskytol dostatok času, neboli prednesené tvrdenia ani preukázané to, akého zásahu sa mal žalovaný do akej osobnostnej sféry dopustiť. Ak argumentoval tým, že samotné súdne konanie mu spôsobilo starosti a nepáčil sa mu postoj žalovaného, súd prvej inštancie poukázal na obsah rozhodnutia NS ČR sp. zn. 30Cdo/137/2007. Exces zo strany žalovaného, tak ako to predpokladá zákon, v priebehu konania preukázaný nebol. Zo strany žalobcu neboli prednesené návrhy na vykonanie dokazovania v tomto smere a len na základe tvrdení žalobcu v jeho písomných vyjadreniach súd nemohol priznávať náhradu za žiadanú nemajetkovú ujmu. Pokiaľ ide o dĺžku súdneho konania, túto ovplyvnilo viacero faktorov, jednak vyťaženosť súdu, konanie samotného zástupcu žalobcu, ktorý predkladal vyjadrenia na pojednávaní, bez poskytnutia možnosti žalovanému oboznámiť sa s nimi, časté zmeny žalobného návrhu a aj viaceré odročovania pojednávaní. Čo sa týka skončenia pracovného pomeru k XX.X.XXXX, súd vyhovel tomuto návrhu zo strany žalobcu, nakoľko túto skutočnosť akceptoval aj žalovaný a keďže uvedené sporné medzi stranami nebolo, vyhovel takémuto výroku. Zdôraznil, že na poslednom pojednávaní síce žalobca žiadal určiť skončenie pracovného pomeru k XX.X.XXXX, prednesenej zmene návrhu však súd nevyhovel z dôvodu hospodárnosti konania. Pokiaľ ide o sumu 970,- eur, z obsahu návrhu žalobcu je zrejmé, že ide o trovy konania, o ktorých súd prvej inštancie rozhodol. Rozhodnutie o trovách odôvodnil § 251, § 255, §262 C.s.p.. Žalobca má vo vzťahu k žalovanému nárok na trovy konania, keďže bol plne úspešný vo vzťahu k nárokom týkajúcim sa určenia neplatnosti dohody o skončení pracovného pomeru a vo vzťahu k nároku na náhradu mzdy vychádzal súd prvej inštancie z pomeru úspechu a neúspechu strán sporu v dôsledku čoho ustálil, že žalobca má nárok na trovy konania v rozsahu 14 %. Vo vzťahu k nároku nemajetkovej ujmy bol úspešný žalovaný, preto žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % a naopak vo vzťahu k skončeniu pracovného pomeru bol úspešný žalobca, preto mu tiež priznával náhradu v tejto časti nároku v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom.

3. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca, a to proti výrokom III., IV., VI. a VII. napadnutého rozsudku. Nesúhlasí s rozhodnutím súdu prvej inštancie ohľadom jeho nároku na priznanie nemajetkovej ujmy a o súvisiacom výroku o trovách konania. Poukazuje na obsah celého konania 12C/266/2009, keď grafologickým posudkom bolo preukázané, že žalovaný falšoval podpis žalobcu na dohode o skončení pracovného pomeru. Následne sa žalovaný správal voči žalobcovi spôsobom, ktorým mu opakovane znemožňoval zabezpečenie základných životných potrieb prostredníctvom pridelovania práce, ktorú si bol nútený žalobca zabezpečovať vlastnými silami. Samotný súdny spor vyčerpал žalobcu tak po fyzickej aj psychickej stránke, nehovoriac o finančných nákladoch, ktoré musel vynaložiť na bránenie a uplatňovanie svojich práv. Súd prvej inštancie sám pripustil, že správanie žalovaného vo vzťahu k nemu bolo protiprávne. Žalobcovi sa ani len neospravedlnil za to, že sfalšoval jeho podpis na tzv. dohode o ukončení pracovného pomeru, čo malo pre žalobcu následky v jeho pracovnom, sociálnom aj osobnom živote. Poukazuje na správanie žalovaného, ktorý nechcel akceptovať jeho zdravotný stav, ktorý sa zhoršil, stal sa invalidným, takéto správanie žalovaného nie je možné posudzovať len z pohľadu pracovnoprávneho kódexu, ale aj z pohľadu ustanovení Občianskeho zákonníka a Ústavy SR. Priznanie nemajetkovej ujmy je potrebné posudzovať samostatne bez ohľadu na priznanú náhradu mzdy, ide v tomto smere o iný zákonný nárok žalobcu. Navrhol v tejto časti zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie a jeho návrhu v tejto časti vyhovieť tak, aby mu bola priznaná aj náhrada trov konania. Nesúhlasí tiež z rozhodnutím súdu pokiaľ ide o určenie skončenia pracovného pomeru dňom XX.X.XXXX. Žalobca má za to, že pracovný pomer mohol skončiť iba po právoplatnom ukončení tohto sporu, teda ku dňu vyhlásenia rozsudku. Medzi ním a žalovaným nedošlo k dohode ústnej ani písomnej, ktorá by umožňovala posúdiť uvedený dátum ako jednoznačný a nemenný deň ukončenia pracovného pomeru. Navrhol v tejto časti rozsudok zmeniť tak, aby pracovný pomer bol ukončený ku dňu X.XX.XXXX. Nesúhlasí tiež s rozhodnutím súdu prvej inštancie ohľadom priznanej náhrady trov konania v rozsahu 14 % pokiaľ ide o nárok na náhradu mzdy. Ku dňu vyhlásenia rozsudku mal žalobca nárok na náhradu mzdy v celkovej výške spolu s úrokom z omeškania v sume 12.747,96 eur, čo predstavuje úspech v konaní 69 %. Pôvodným návrhom žiadal vyhlásenie ukončenia pracovného pomeru a priznanie náhrady mzdy spoločne, pričom k uvedenému kroku bol nútený pristúpiť pre protiprávne správanie žalovaného. Navrhuje zmeniť výrok o náhradu trov konania pokiaľ ide o nárok na náhradu mzdy tak, že žalovaný je povinný uhradiť žalobcovi 100 % trov konania.

4. Žalovaný navrhol rozsudok v napadnutej časti potvrdiť ako vecne správny,

5. Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu v zmysle zásad vyjadrených v § 379, § 380 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.) spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je opodstatnené sčasti.

6. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že rozsudkom Okresného súdu Prešov z 24.11.2011 č.k. 12C/266/09-182 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov z 21.1.2013 č.k. 2CoPr/3/2012-222 bolo určené, že dohoda o skončení pracovného pomeru zo dňa XX.XX.XXXX je neplatná a pracovný pomer naďalej trvá. V prevyšujúcej časti bol nárok žalobcu na náhradu mzdy s príslušenstvom vylúčený na samostatné konanie. Súd v uvádzanom konaní skonštatoval na základe vykonaného dokazovania, že žalobca nepodpísal spornú dohodu o ukončení pracovného pomeru, čím nebolo preukázané, že by medzi stranami sporu došlo k účinnému uzatvoreniu danej zmluvy, keďže u žalobcu neexistovala vôľa smerujúca k jej uzatvoreniu.

7. Je zrejmé, že žalobcovi v tomto konaní bola priznaná náhrada mzdy podľa § 79 ods. 1, 2 Zákonníka práce, ktorá má charakter satisfakcie voči zamestnancovi a súčasne sankcie voči zamestnávateľovi, ktorý preukázateľne neplatne skončil pracovný pomer so zamestnancom. Žalobca v tomto konaní žiadal priznať tiež náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4.000,- eur argumentujúc tým, že ide o náhradu za pretrvávajúcu psychickú traumu pri domáhaní sa základných ústavných práv v rámci dokazovania, že žalovaný zamestnávateľ bol schopný falšovať podpis zamestnanca, nerešpektoval výrok súdu, neprideľoval zamestnancovi prácu a neplnil svoje povinnosti s tým súvisiace.

8. Žalobcom uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy sa odvíja od ustanovení o ochrane osobnosti v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Ide o nárok kvalitatívne odlišný od nároku na náhradu škody, priznanie ktorého sa odvíja od splnenia odlišných predpokladov určených v § 11 a v § 13 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd už skôr konštatoval, že nie je vylúčené, aby žalobca v tomto konaní uplatňoval aj nárok predpokladaný § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, keďže podľa § 1 ods. 1, 4 Zákonníka práce tento zákon upravuje individuálne pracovnoprávne vzťahy v súvislosti s výkonom závislej práce fyzických osôb pre právnické osoby alebo fyzické osoby a kolektívne pracovnoprávne vzťahy. Ak tento zákon v prvej časti neustanovuje inak, vzťahujú sa na právne vzťahy podľa ods. 1 všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Ak všeobecné ustanovenia Zákonníka práce uvedené v prvej časti (§ 1 - 40) neustanovujú inak, na posudzovanie právnych vzťahov upravených Zákonníkom práce sa delegovanie vzťahuje vecná pôsobnosť Občianskeho zákonníka, a to pokiaľ ide o všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 1 - § 122).

9. Predmetom občianskoprávných vzťahov môžu byť nielen veci, práva, tvorivé výsledky ľudskej činnosti, ale aj určité nemateriálne hodnoty a stránky osobnosti človeka. Základ súkromnoprávnej ochrany osobnostných práv obsahuje Občiansky zákonník v ust. § 11 až 16 a občianskoprávna úprava v tejto oblasti vychádza z druhej hlavy Ústavy SR. Špecifickosť osobnostných práv spočíva v ich predmete (objekte), ktorým nie je hmotná vec, ale priamo osobnosť človeka, resp. na hmotnom substráte zachytená stránka osobnosti človeka. Predmetom ochrany je osobnosť fyzickej osoby v jej celistvosti, čiastkové osobnostné práva sú preto chránené len v rámci celkovej osobnosti. Predmetom práva na česť a dôstojnosť tak, ako je to zvýraznené v dikcii zákona, je česť občana v jeho rozmanitých spoločenských vzťahoch, jednak vo vzťahu k spoločnosti, ako aj k ostatným spoluobčanom. Ochrana práva na súkromie zahŕňa ochranu intímnej sféry, vnútorného myšlienkového, či citového života človeka, jeho život v rodine a pod..

10. Zákon neposkytuje ochranu proti akémukoľvek zásahu, len proti takému, ktorý je neoprávnený a ktorý teda musí byť spôsobilý privodiť ujmu na osobnosti fyzickej osoby z hľadiska jej postavenia v spoločnosti.

11. Súd prvej inštancie správne skonštatoval, že žalobca svoje tvrdenia o zásahu do jeho osobnostných práv v prebiehajúcom konaní nepreukázal. V tomto smere išlo zo strany žalobcu o vyjadrenia vo všeobecnej rovine, vo vzťahu ku ktorým nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie. V súvislosti so zisteným a právoplatne ukončeným konaním o neplatnosť dohody o skončení pracovného pomeru bola žalobcovi vo vzťahu k žalovanému priznaná žiadaná náhrada mzdy s príslušenstvom, ktorá má vo vzťahu k nemu satisfakčný charakter, súd prvej inštancie v ďalšom správne uzavrel, že žalobca nepredložil dôkazy, na

základe ktorých by bolo možné ustáliť, že mu v súvislosti s daným konaním a postojom žalovaného bola spôsobená ujma, ktorú by bolo odôvodnené priznať v zmysle §§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka.

12. Súd prvej inštancie postupoval správnym spôsobom aj pri rozhodovaní o nároku žalobcu na určenie obdobia, kedy došlo ku skončeniu pracovného pomeru medzi stranami sporu. V konaní bolo zistené, že žalovaný v priebehu tohto sporu vyzval žalobcu k nástupu do zamestnania, a to listom zo dňa 16.12.2013, ktorý žalobca prevzal dňa XX.XX.XXXX. Na túto výzvu žalobca nereflektoval argumentujúc tým, že zamestnávateľ neodstránil zákonné prekážky, ktoré mu bránili k nástupu do zamestnania (č.l. 13). Súd prvej inštancie správne uzavrel, že táto argumentácia uvádzaná žalobcom ohľadom dôvodov, pre ktoré do práce nenastúpil (neevidencia žalobcu v registri zamestnancov spoločnosti žalovaného, nesplnenie povinností zamestnávateľa voči Sociálnej poisťovni ohľadom odvodových a oznamovacích povinností vo vzťahu k žalobcovi) nie je opodstatnená. Tieto postoje strán sporu smerovali k záveru, že ani jedna z nich nemá záujem o ďalšie trvanie pracovného pomeru, v čom je potrebné vidieť dohodu strán sporu, ktorá nevyžaduje písomnú formu (§ 17 ods. 2 v spojení s § 60 ods. 2 Zákonníka práce). Pokiaľ ide o obdobie ukončenia pracovného pomeru takýmto spôsobom medzi stranami sporu, žalobca sám argumentoval dátumom XX.X.XXXX, čo žalovaný v konaní nerozporoval. Súd prvej inštancie preto správne a opodstatnene vyhovel takémuto návrhu žalobcu ohľadom obdobia skončenia pracovného pomeru a vyhovie takémuto návrhu zodpovedá konečnému usporiadaniu vzťahov medzi oboma stranami.

13. S poukazom na uvádzané dôvody odvolací súd rozsudok potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 387 C.s.p. vo výrokoch III., IV. a súvisiacom výroku o trovách konania, vo výroku VIII. preskúmaného rozsudku.

14. Pokiaľ ide o výrok o trovách konania strán sporu v súvislosti s nárokom žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy, súd prvej inštancie nepostupoval správne, ak sa nezaoberal v tejto súvislosti aj opodstatnenosťou prípadnej aplikácie § 257 C.s.p., podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. Z komentárov k predmetnému ustanoveniu vyplýva, že jeho účelom je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam kde zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa § 255 C.s.p., ak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania celkom alebo v časti nepriznal.

16. V tejto súvislosti odvolací súd zohľadnil celkové osobné, zárobkové a majetkové pomery žalobcu, ktorý je aktuálne poberateľom dávok dôchodkového poistenia a prihliadol na osobitý charakter prejednávanej veci a okolnosti prípadu, v ktorom žalobcom uplatnený nárok na ochranu osobnosti súvisel s opodstatneným návrhom o neplatnosť skončenia jeho pracovného pomeru v spoločnosti žalovaného. S ohľadom na túto situáciu úspešnému žalovanému vo vzťahu k žalobcovi v konaní o zapltenie nemajetkovej ujmy odvolací súd nepriznal náhradu trov konania a v tejto časti zmenil rozsudok vo výroku VII. (§ 388 C.s.p.).

17. K napadnutému výroku o trovách konania strán v časti nároku na náhradu mzdy odvolací súd poukazuje na to, že zásadu úspechu vo veci (§ 255 C.s.p.) je potrebné uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška náhrady je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako aj odborná otázka posudzovaná v konaní, prípadne znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku žiadanej náhrady iba odhaduje. Nárok na plnú náhradu trov konania sa potom priznáva iba z prisúdenej sumy (do pozor. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/191/2017).

18. Je zrejme, že súd prvej inštancie pri nárokoch žalobcu na náhradu mzdy vychádzal z výšky jeho pravdepodobného zárobku, ktorý by v spoločnosti žalovaného zrejme dosiahol a v tejto súvislosti bolo vykonané aj pomerne rozsiahle dokazovanie. Vo vzťahu k žalobcovi bola právoplatne priznaná náhrada mzdy za obdobie od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX a aj za obdobie od XX.XX.XXXX do X.XX.XXXX. Je potrebné konštatovať, že výška tohto plnenia závisela od úvahy súdu a s tým súvisiaceho dokazovania, v dôsledku čoho platí záver, že žalobca má nárok na plnú náhradu trov konania z takto prisúdenej sumy.

19. Odvolací súd preto postupom podľa § 388 C.s.p. zmenil rozsudok vo výroku VI. tak, že žalobca má vo vzťahu k žalovanému v časti nároku na náhradu mzdy právo na trovy prvoinštančného konania v rozsahu 100 %.

20. O trovách tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1, 2 C.s.p. v spojení s § 255 a § 257 C.s.p.. Zohľadnil čiastočný úspech strán v tomto odvolacom konaní, ako aj dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce tak v charaktere prejednáwanej veci a vyššie popísaných okolnostiach na strane žalobcu.

21. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 2:1.

### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).